

סמינר לחי!

מעוטי כלשהו במערכה זו. אמנם, בעצם קיומן הן עזרו לגולדה מאיר למנוע את הקמת "ממשלת-החירום" — אך האם יש באמת הברל גדול בין ממשלת גולדה-דיין-גלילי לבין ממשלת גולדה-דיין-בגין? האם היה בגין יכול לחבל במאמצי-השלום של קיסניג'ר יותר מאשר גולדה-דיין? האם היה רימלט יכול לנהל מדיניות סוציאליה גרועה מזו של ססיר-ברילב? האם חל שינוי כלשהו במדיניות ממשלת-גולדה אחרי שגח"ל פרש ממנה ב־1970?

גולדה לא התנגדה לממשלת-חירום מפני גי שהיא רוצה לנהל מדיניות אחרת. היא פשוט לא רצתה בממשלה שמיפלגתה תהיה בה במיעוט. לשם כך היתה מוכנה להיעזר אפילו ברק"ח. אך לגבי מיכה של הממשלה ש"קמה — אם מותר לומר על "מיכ" — לא מילאו הפיעות הקטנות תפקיד בלישהו. בשום דיון על הרכבת ממשלת-מיעוט, או אף על התמיכה בה, לא הוזכרה סיעת מוקד. היא הושארה מחוץ לתחום. הסיעה לזכויות-האזרח שימשה כדחליל בידי ססיר כדי להפחיד בו את המפד"ל, אך גם היא לא הובאה בחשבון לקואליציה, וממילא לא יכלה להשפיע על הרכבה ותוכנה.

רונת, ולהסתפק במועט. ויבלבד להיות בתוך הממשלה, בהנהגת אכיריה-אסון. האם זהו המנדאט שניתן ל"ה"ה בגין ורימלט?

אך מבקש התופעות המרכזיות שבלטו בתקופה זו, המדכאה ביותר היתה בצד השני של המכה. כל מחנה הקירמה והשלום, על כל דגליו ותנועותיו, פשוט נעלם. שום קול ליברלי, שום קול סוציאלי, שום קול השואף להתחדשות ולהתנערות, לא השפיע בכל המהלכים המייגעים ש"הביאו להתקמת הממשלה. כל אגף היונים במיפלגת-העבודה, ש"עליו חובר כה רבות, התקפל ונדם. בכל המשא ומתן התעלמו הכל מעצם קיומו של אגף כזה כגורם שיש להתחשב בו. אליאב נשאר בודד, זר בבלתו.

השנייה היתה קאריקטורה של הראשונה. במקום החרדה האמיתית, שנבעה ב־1967 ממעמקי לבו של העם, בא הניסיון המגורר אך לייצר חרדה סינסתית, באמצעות מניגוןן שטיפת-המוח. ניסיון מגורר — אך לא מצוי חיק.

כי מה משמעותה של שיבת משה דיין למשרד-הביטחון? והיה מכת'מות וכל תיקוה להתחדשות צה"ל, הריסת המוראל של כל האנשים הטובים שהסיקרו את המסקנה ממילחמת יום-הכיפורים והיו מוכנים לבנות את צה"ל מחדש. בעיני כל אלה, דיין הוא סמל ההסתאבות, מופת אישי לשחיתות המידות ולרדיפת-הנאות, מוקד של איני-טריגות אישיות ולכתינות, דוגמה לקלות הדעת ולהתאבנות המחשבה. איש חדש בראש משרד-הביטחון יכול היה, בשעה זו, לתת את האות לזינוק חדש, לביעור פירות-הכאוסים החוזרת צה"ל לימי זוהרו. החזרת דיין למקום זה היא אסון, שכולנו נשלם את מחירו.

ממשלה זו טוענת שיש לה מנדאט מטעם הבוחר. האמנם? האם הבוחרים, שנתנו את קר' דם המערך, התכוונו להנהגה זו? אמנם, הם הצביעו בעד רשימה שברא ש' עמרו גולדה מאיר, משה דיין ושאר פושטי-הרגל. אך לא היתה להם ברירה. הי רשימות נסגרו לפני המיזחמה. הבוחרים שמעו את הקריאה להצביע בעד המערך, כדי לחזק את היונים ו"לתת מנדאט לשלום" ו"לשנות מבפנים".

האם הם נתנו את המנדאט לממשלה של גולדה-דיין-גלילי? בוחר ל"ע — האם כל מטרם היתה להוסיף את גידעון האונר לשלישייה זו? האם תיאר לעצמו משהו מבין הבוח' רים בימי המכונה למחרת-המילחמה, ש"נתנו את קולותיהם לאחד ממרכיבי קור אליציה זו, כי אחרי רעידת-האדמה חקום אותה הממשלה עצמה, אותה הגורה מוכה ועלובה, שהיתה צריכה לכבוש את פניה באדמה אחרי כל מה שעוללה?

האם נתקיימו הבחירות כגיני הסיוסטר כדי לצרף לממשלה את אחרון אוזן, שהוצג לבוחר במקום ה־107 של רשימת המע' רך?

לש לציון את חלקה העלוב של הי אופוזיציה במישחק זה. ככל עשרה השבועות שלאחר הבחירות לא נשמעה מצד זה אף קריאה אחת לסלק מן השילטון את פושטי-הרגל. עד ליום הבחירות, רכב הליכוד על הי סוס השחור של המחדל. הוא קפץ ממנו שניה אחת אחרי שנסגרו תקלפות. מאז תבע, ביקש, ריש, הפציר, התחנף, זעק, והתחנן שיצפרו אור, תו לממשלה.

ממשלה זו היא סטירת-לחי מצלצלת לכל אחד מאיתנו, לכל אדם בישראל. היא ריקה כפרצופו של כל חייל קרבי שחזר חי מן הגחנינום כשבלבו זעם לוחם עץ אנשי המז' רי, וכמיהה יוקרת לשינוי מוחלט. היא דקירה בלבו של כל קצין שנדר, לי-מחרת המילחמה, להקדיש את חייו לשיקום צה"ל, לבניית ערכיו ומערכותיו מחדש. היא עלבון לכל אזרח חושב, שראה את המילחמה כמו שהיתה: אזורה אחרונה למדינה לשים קץ להסתאבות ולהידרדרות. זוהי ממשלת ההוצפה. הוסר' הפישה משמש לה דגל. הציניות הוגגת בה את ניצחונה.

ממשלה זו היא ברית של פושטי-רגל, הדבוקים מאונם, כשהם שונאים איש את רעהו אך זקוקים זה לזה. בראשה עומדת האשה הרתי האסונות, שהיתה צריכה לפרוע ברך זר כן אחד מ־2500 הקברים, לבקש סניחה מכל אחד מהם. תחת זאת היא נואמת בגאווה עות מצה, ומכריזה בפה מלא שהיא וממשלתה לא טעו מעולם. לא שגו אף באחד ממעשי הן ומחלתיהן, שטיפסותיהן חיו נכונות, מה אפשר להגיד על אשה זו, העומדת מול נשיא המדינה, לער' ני מאות אלפי צופי הטלוויזיה, ומציגה כסופק עיראי את "ממי" שלתי החדשה" — רשימה של כל פושטי-הרגל, אחד לאחד, איש איש במקום שבו כבר חספיק קני רום למורכ האסונות למדינה?

מעולם לא נתקבלה ממשלה חדשה בישראל בתגובה כה אחידה של בון, כמו ממשלה זו. הקמת כל ממשלה מלווה אצלנו בקי-טעות אישיות, במריבות על כיסאות, בי-מקחוימימכר של עקרונות, כאילו היו דגים בשוק הכרמל. זה מבחיל במיקצת, אבל זה לא נורא. גם ההצגה הדתית, שכללה את מחול-השדים סביב "מיהו יהודי", הקומדיה של הרבנות הראשית והסטרופיטיו האנטי-אירוטי של עסקנות המפד"ל — לא חרגה מגבולות גועל-הנפש הרגיל. התופעה החדשה, המיוחרת ממשלה זו, היא הניסיון השפל ליצור פאניקה ביטחונות כרב מאות אלפי אבות ואימות, כדי לפסק הסוואה לתימורניה העלוי בים של עסקנים כושלים.

אחרי פשעיה של חבורה זו ביום הכי-פורים, ניצל הרדות ביטחונות למטרות פרטיות הוא חטא שלא-יכופר. מתוך חשפא הזה נולדה הממש' לה. הוא חקוב מראש את דמותה המוסרית, הוא ממסך את נקודת-השפץ שאליה כבר הגיעה החידר' דרות. מכאן היא תמשיך — כלפי מטה.

הניסיון לפברק פאניקה, שנתקל בי חומה של זילזול ולעג מצד הציבור, היה דרוש כדי לכסות את מעחמו של אדם מוכה-פחד ואובד-עצות. כידי אדם זה הוספק עתה ביטי חזן המדינה, ונמסרו חיי בניה. דיין החליט שלא להצטרף לממשלה, מפני שפחד מפני זערת-אגרנט. הוא חזר בו כבושת-פנים, מפני שנפל עליו פחד גדול עוד יותר — שמא יבוא במקומו שרי-ביטחון מוסמך, יעיל ופופולרי, יצחק רבין, וישלול ממנו לצמיתות את השליטה על מערכת-הביטחון.

יחד! יחד! יחד!

כך נוצר מצב שכל הגורמים הי שואפים בצורה זו או אחרת לי מישטר של שלום וקידמה — נופי רלו לחלוטין. לא רק תפיעות שנכשלו בבחירות, כמו מר"י, ולא רק המפגינים ברחוב, כמו מוטי אשכנזי, אלא גם כל הסיעות הקטנות ש" נכנסו לכנסת, יחד עם כל אנשי הקידמה במערך, בל"ע ובמפד"ל — יצאו לגמרי ממישחק הכוחות. מחנה זה כולו הוציא, בוודאי, כרבע, ואולי אף כשליש, מן הציבור הישראלי. אילו התאחד, יכול היה להיות כוח בעל השפעה רבה. אפילו התנועות וההוגים הי קיימים יכלו להכניס לכנסת, אילו התי אחדו, סיעה בת 10 חברי-כנסת, שאיי אפשר היה להתעלם ממנה.

הבוסים המעמידים לפנינו פני יונים — סינחס ססיר, אבא אבן, יגאל אלון — זחלו על ארבע אל גולדה, ועלו על כולם בתחנוניהם, שתואיל בסובנה לחזור לחפ-קיד שבו גרמה לאסונות כה רבים. הקריאה לדיין, שיואל בסובו לחזור למישרד הביטחון, נתקבלה במרכז מיפלגת-העבודה פה אחד, ללא התנגדות וללא נימנעים. בחלוקת התיקים, החלק הייני של המיפ' לגה אף לא הובא בחשבון. המקום האחד רון נתפס על-ידי אהרון יריב, אדם המקור רב לדיין והדובר בלשונם. החלק המרכזי של המיפלגה הוכיח ש" שום דבר לא איכסת לו, מילבד הידבקות בשילטון. הוא מוכן לקבל את המנהיגות של גולדה ודיין, כדי להציל את עצמו. מי שתלה כל תיקוה שהיא בקבוצה זו — הן לגבי ההווה, הן לגבי העתיד — מוכרח עתה להתייאש ממנה סופית.

בתחנוניה בסני גולדה מאיר לא נפלה מפ"ם משאר הולכי-קאנוסה. הרמזים הי עדיניים של מפ"ם על הצורך להחליף את דיין, נתקנו בעודם באינם. ל"ע לא השמרתו אפילו רמזים כאלה. הם התנהגו כשופחה נאמי נה, שכל הנעשה במישפחת הי אדונים אינו נוגע לה.

הסיעות הקטנות שמחוץ למערך ול"ע לא הצליחו למלא תפקיד מש-

אתחזור הכרה זו, תהיה זאת אולי התוצאה החיובית היחידה של ממש' לה זו. דווקא מפני שעצם הקמתה מהווה סטיי רת-לחי לכל אדם טוב הגון במדינה, היא עשויה לתת את הדחיפה הדרושה לתחיית ולאיחודם של הכוחות המאוויים החיי' ביים הגנוזים בציבור הישראלי, למען הי התחדשות והתנערות. הלוואי.